

Dr. NAGY SÁNDOR

A magyar nép kialakulásának története (6.rész)

Érdekes itt megjegyezni, hogy a görögöknél a tűzistent **Hefaisztosznak** nevezték. De ebben a szóban csak a faisztosz görög, jelentése csináló, a „he” pedig ugyanaz, mint a magyar *hő* szó. A konyhában itt (sumirul iti) található egy nagy vizesedény (sumirul *nagy* anny, mint *nad*, víz – biz, edény - edin). Dunántúlon néhol még ma is „edin” az edény. Azután a konyhában volt még a csőbőr (sumirul cső-bőr – víztartó bőr). Ennek kisebb alakja a csupor (sumirul csopo-haru). Tehát a szomjukat (sumirul szuumu) enyhítő ivópohár sem szláv jövevényszó, hanem szumir örökség. Egy fából való vizes edény a sajtár (sumirul so – víz, tár – tartó) is volt ott. Ennek kisebb alakja volt a fejsajtár, aminek nevét már zséterre idomította a könnyebb kiejtés törvénye. De ott voltak még a vödörök (sumirul bader), kosarak (sumirul kaser), a garabók (sumirul garru – nádkosár) és a vizes kanna (sumirul is kanna). A kamrában (sumirul kumu) voltak a különböző szerszámok, így a kasza (sumirul kaz – vágni), ásó (sumirul usutu), ostor (sumirul kinnazu, mai nyelven kínzó), lapát (sumirul lapu tu), kapa (sumirul is kapa), kalapács (sumirul kalapatu), kaparó (sumirul kaparu), hordó (sumirul háru). A kumu, vagyis a kamra fekvőhelye is volt éjszakára. Innen származott a magyar „koma” szó, amelynek jelentése fekvőtárs. Ugyanezt jelenti a pajtas szó is. A pajta, mint szellős hely, nyári hálóhely volt. Az istállóban voltak a marhák, ez a szó sumirul is marha. mert a sumir „mar” igéből származik, ami magyarul a megfogni szavunknak felel meg. Marha tehát megfogott, megszelídített, házi állatot jelent. A sumir „mar” igéből származik a magyar „marok” szó, amely testünk fogó szerszáma, továbbá a marad és marasztal ige is. A barom szó sumirul bulumnak hangzik, a bárány szavunknak pedig a sumir barin a megfelelője. Még ma is nevezzük a bárányt barinak. Az istállóban voltak a lovak is, ló sumirul hilu, vagy assza, ebből a szóból származik a magyar huszár, vagyis lovas katona nevünk. A lovakat már abrakkkal (sumirul ubru) is etették. A szérűben (sumirul szieru – száraz) pedig a göré (sumirul gur vagy guru) és a kazal (sumirul gizal) voltak találhatóak. Végül az ólban (sumirul aul) voltak a disznók, amelyeknek tenyészanyját emsének hívják a mai nyelvünkön, a sumir nyelven pedig eme vagy emes, altaraban jelentette az életadó és tápláló anyát. Az egész udvarháznak (sumirul udu-ur hu-u-szu) éber öre (sumirul uru vagy reu) volt a kutya (sumirul kudda) amelynek utagásától (sumirul ugatu) minden állat (sumirul alad), még a verebek (sumirul buraba) is elriadtak. A szépen berendezett udvarház felett pedig éjszaka ott volt a csillagos ég, amely sumirul „ug”-nak hangzott, a csillag pedig csillag volt a sumiroknál is. A „csi” vagy „cse” sumirul is és magyarul is kicsit jelent, a „lag” ősi sumir szó, a mi mai nyelvünkben már a könnyebb kiejtésű láng lett. A csillag jelentése tehát kicsi láng, megkülönböztetve a Nap és a Hold nagy lángjától. Érdekes tehát, hogy a mai magyar falusi anya kenyérsütéskor „lángost” is süt kicsi fiának, de amikor odaadja neki e szóval: nesze csillagom! – még sumirul szól hozzá ma is.

Azt hiszem, hogy elég hűen és érthetően rajzoltam meg annak a Balaton parti Udvari községnek ősi képét, és el tudtam hitetni olvasóimmal, hogy amint a felsorolt kezdetlegesebb sumir szavak ősei voltak a mi-mai magyar nyelvünk szavainak, úgy az ősi nyelvet beszélő nép is vérszerinti őse volt a mai magyar nép zömének. **Mert, ha az az ősi nép elpusztult volna a későbbi idők sorscsapásaitól, akkor a nyelve is vele pusztult volna el és ma más nyelvű nép élne ott a Balaton táján, de az egész Kárpát-medencében is.** Ilyen változásra a történelemben számos példa van. Azért ne zavarjon meg senkit az különbség sem, mely a mai magyar nyelv szavai és az általam idézett sumir szavak között van. mert az emberi nyelv is alá van vetve annak a nagy törvénynek, amit fejlődésnek nevezünk. A fejlődés folyamán a tökéletlenebb tökéletesebbé változik. A sumir nyelv a mai magyar nyelvvel szemben úgy hangtanilag, mint szóképzésre nézve is jóval fejlettebb. Erre példának is szolgálhatok.

Mivel az **Árpád-kori oklevél anyagunkat tökéletesen ismerem**, összehasonlítást tudok tenni a mai és az ezelőtt 900 évvel beszélt nyelvünk között. A példát az 1055. esztendőből veszem **I. Endre** királyunknak, a tihanyi bencés apátságot alapító okleveléből (Fej. T. 388). Ebben pontosan körül vannak írva a bencések részére adományozott földbirtokok határai és a határpontok, vagy vonalak az ott akkor élt köznépi nyelvén vannak elsorolva. Pld. így: „*nogu aza feke rea*” – mai nyelven Nagyszó fokára. Az aszó abban az időben ló legelőt jelentett a sumir assza szó utódeként. Ennek emléket őrzi Asszófó, Aszófó, Aszár, Megyaszó, Szikszó stb. községnev. „*Mortis vására kuta rea*” – mai nyelven Martonvásár kútjára. „*Feheru varu rea mene hodu utu rea*” – mai nyelven: Fehérvárra menő hadi útra. „*Petre zenaís hel rea*” – mai nyelven: Péter szénája helyére.

Úgy-e ezelőtt 900 évvel is mennyire más volt nyelvünk szerkezete, mint ma? Hát akkor 5000 évvel ezelőtt mekkora lehetett a különbség? A „ra-re” rag még külön volt a főnévtől, nem volt hozzáragasztva, mint ma, hanem el volt tőle szigetelve. Tehát nyelvünk akkor még részben szigetelő nyelv volt, amint a sumir is. Ma már tisztára ragos lett a nyelvünk. De ehhez a fejlődéséhez nyelvünknek, hosszú idő kellett. De úgy-e ebből a vitathatatlan tényből még a legkonokabb vogulistának is el kell ismernie, hogy ezt a sumir rokon magyar nyelvet csak a sumir nyelvű telepéseknek, vagy ezekkel nyelvileg rokon ősnépnek kellett, illetve lehetett a Kárpát-medencébe vinnie. Erre más értelmes és meggyőző magyarázat nincs, nem is lehet. Hogy ezt az igazságot még jobban megerősítem, néhány olyan telephelyünknek, vagy földrajzi területünknek a nevét ismertetem, amely csak a sumir nyelvvel elemezhető ki és magyarázható meg, tehát még az ősi sumir telepésekkel kerültek hazánk földjére.

Az ősi Ister kanyarulatáról elnevezett ősi városunkról, **Istergamról**, Esztergomról már írtam, de azt nem írtam meg, hogy ez a város jóval a honfoglalás előtt már a helyén volt, mert 1000 évvel előbb már neve is volt. Tudniillik, mikor a rómaiak Pannoniát meghódították 44 évi nehéz harc után. Kr. u. 9-ben, ennek a városnak *Salva* ne-

vet adtak. Nevet adni ugyebár, csak meglévő személynek, vagy tárgynak lehet, ami nincs, annak neve sincs. De megváltoztatni is csak egy meglévő nevet lehet. Esztergom tehát ősi városa volt az ott élő őstelepes sumir eredetű népnek. Máiig is e nép által adott neve maradt meg, mert a nép nem vett tudomást a rómaiak névvaltoztatásáról. Azért ennek az ősnépnek a nyelvi és vallási emléke él Esztergom nevében még ma is. Vára az ősidőben bevehetetlen volt, mert a Duna szigetén épült. **Aragóniai Simonnak** is sikerült megvédeni ezt a várost a tatárok ellen 1241-ben. Ez az ősi város tehát ősi népének nyelvi alkotórésze volt történelmének egész folyamán. Szláv népnek ott még nyoma sem volt. Mégis **Pauler Gyula**, annak idején, a budapesti Tudományegyetemen a magyar történelemnek nyilvános és rendes tanára, „szláv fészék”- nek mondta minden alap nélkül a *Magyar Nemzet Története* című művének a 107. oldalán. A 187. oldalon pedig azt mondta, hogy „a kereszténység alapjait Magyarországon a szlávok rakták le, ez mellett az egyetlen malaszt szó többet bizonyít, mint száz püspök, apát, kanonok, monostor és más efféle ellene”. Ezt itt csak megemlítem, majd alább bő és igaz megvilágosítást adok róla.

Esztergomtól nyugatra a következő város Komárom volt, már szintén az ősidőben, mert ennek neve is tisztán sumir jellegű és jelentésű. Sumir nyelven Komárom így elemezhető: ka-mor-on. „Ka” a sumir nyelven kaput jelentett, de nemcsak a város, vagy a vár kapuját, hanem magát a várost is. Pld. Babilon városának ősi neve Kadingiri, azaz az „Isten városa” volt. Ebből a dingir szóból alakult ki a magyar tündér szó, amely tündér *Ilona* nevében maradt meg. *Il-ana*, vagy *él-ana*, *élő anya* volt, azaz ősi isten, aki a sumir hitrege szerint szülte a világot. A sumirok az élet megindító forrását az anyában látták, mert minden élőlény az anya! méhében alakul ki és készen jön a világra. Ezért volt a sumirok teremtő istenének a neve Anu, amelyből a mi anyu, vagy anyu szavunk a nyelv fejlődésének legegyszerűbb vonalán, a könnyebb kiejtés törvénye szerint fejlődött. Csak az „n” hang lett lágyabb és alakult át „ny”-re, de maga a fogalom az életadójának ősi lénye, Anu, ugyanaz maradt. A világ egyetlen nyelven sem nevezik a szülőnőt ma anyának, csak a magyar nyelven, mert mi nemcsak a szót, hanem a fogalmat is örököltük sumir eleinktől. A szanszkrit nyelven az anya neve „mata”, a görögben „métér”, a latinban „mater” – az olasz, spanyol portugál és dél-amerikai nyelvekben „madre”, franciául „mère” németül „mutter”, dán, svéd és norvég nyelvekben „moder”, holland és flamand nyelvekben „moeder”, az angolszász nyelveken „mother” – s az orosz nyelvben „mat”. Tehát vitathatatlan a sumir nyelvi leszármazás és a nyelvet beszélő nép leszármazása is. Ezt bizonyítja Komárom neve is, amelynek első tagját tehát joggal egeztethetem a sumir „ka” szóval, a „mor” jelentése pedig anyai, mint föld, vagy földből való, az „o” kötőhangzó, az „n” pedig úgy a sumir nyelvben, mint a magyarban ma „os-es-ös”-nek felel meg. Tehát Komárom így elemezve annyit jelent, mint földvár, nem pedig szűnyoghely, mint ahogyan a szlavisták kitalálták a „Komarci” – *szűnyog* jelentésű szóból. Hogy Komárom az ősidőben földvár volt, bizonyítja az is, hogy messze környékén a kőnek még nyoma sincs, azért a földszánckokat két sorban egymás mellé szorított fatörzsekkel és gerendákkal is erősítették, a köziket pedig földdel töltötték ki. Ezek a falak akkor jobban ellenálltak a kezdetleges ostromló szerszámoknak, mint a kőfalak. Nem is tudták ezt a városunkat sem bevenni a tatárok, amiről **IV. Béla** királyunknak egy 1245-ben kiadott oklevele (Fej. VI. 1. 114.) tanúskodik, amelyben egy Faluvéne (Folwyn) nevű vitéz emberének öt ekealj földet adományozott a lakosok nélkül maradt Hetényben, mert Komáromot megvédte a tatároktól.

Komáromtól nyugatra, a Kis-Duna mellett van Győr városa, amelynek ősi sumir neve, mielőtt a rómaiak Pannoniát elfoglalták, Arbó volt. Ezt a nevet a rómaiak Arrabonára másították. Arbó tiszta sumir képzésű szó, elől van a jelzett szó, az „ár” s utána a jelző, a „bo”. „Ar” a sumir nyelvben éppúgy, mint a magyarban, annyit jelent, hogy valamiből sok van. Ha a folyóvíz megsokasodik, azt mondjuk, hogy megárad. De nemcsak vízár van, hanem légár, fényár, illatár, szóáradat és színár is van, amit a sumirok még *színárványoknak*, a színek kiáradásának hívtak, mi meg már *szívárványoknak* nevezünk a könnyebb kiejtés törvénye szerint. Pedig úgy-e, nem a szívek kiáradása a szívárvány, hanem a színeké?

Különbön ugyanez a képzése a Rába és Rábca folyóknak is. Nekik is, mint Arbónak, az őstelepes sumir fajú és nyelvű lakosság adott nevet. A Rába szó az Arbó könnyebb kiejtésű alakja. A Rábca név az Ar-bo-tu sumir alakból származott. Jelentése anyni, mint bő áradást csináló. Hogy e szófejtésem nemcsak nyelvésztiléleg, hanem a valóságban is mennyire igaz, bizonyítja az a tény, hogy egyszer győri kisdíák koromban éjjel kellett menekülni a Rábca parti lakásomról, mert a víz szintje már csak kétaraszníyra volt a töltés tetejéről. Győr határában van egy Hecse nevű major. Kielemezeve: hő-cso, annyit jelent, mint hó víz. Tehát Győrnek ősi Arbó neve és a két folyójának mai neve nem véletlenül keletkezett, hanem e neveket csak olyan nép adhatta, amelynek nyelvén az Arbó, Rába, Rábca bő áradást jelent. Megjegyzem, mint érdekességet, hogy az ősi hagyományt őrző egyszerű falusi, de ősi nép azon a környéken a Rába szót ma is Rábonak ejti. Rábó pedig az Arbó könnyebb kiejtésű alakja. Győr mai neve a gyűrű szóból eredt, mert gyűrű, vagyis kór alakja volt a későbbi várának.

Az „ár” szóval kapcsolatban itt emlékszem meg *Arad* városunkról is. A neve ennek is a sumirban, éppen úgy, mint a magyarban, *áradásos*, *árvészes* helyet jelent. De ennél a városnál nemcsak ez az említésre érdemes, hanem az is, hogy azon a területen, ahol a mezopotámiai sumir néppel rokon hurriták és kanaaniták laktak, már az ősidőben két *Arad* nevű város volt. Az egyik a Holt-tenger délnyugati oldalán, a másik pedig a föníciai tengerparton. Az elsőről a Biblia emlékezik meg a következő szavakkal: „*Es hallotta Arad kananeus királya, aki Kánaán földjének déli részén lakott, hogy Izrael fiaiz megérkeztek*” (Numeri XXX. 140-41). Tehát Kánaán földjén az izraeliták megszállása előtt már egy *Arad* nevű városállam volt, amelynek királya és ennek pedig országa és népe is volt ott. Tehát Kánaán földjén az izraeliták megszállása előtt már egy *Arad* nevű városállam volt, amelynek királya és ennek pedig országa és népe is volt ott. Ez az *Arad* nevű városállam azután ott később megszűnt, lakói is elszéledtek. A másik *Arad* gazdag tengerparti városállam volt Föniciában már Kr. e. a III. és II. évezredben. Nagyméretű tengeri kereskedelmet bonyolított le. Hajói az akkor ismert világ minden részében megfordultak. A város maga egy szigetben épült a tengerparthoz közel. Tehát nemcsak a tenger és erős várfalai védtek meg az ellen-

segtől, hanem még jelentékeny hajóhada is. De Mohamed negyedik utódjának, Othmánának, sikerült ezt a bevehetetlennek minősülő várost mégis elfoglalnia.

Biborbanszületett Konstantin kelet-római császár, aki a honfoglaló magyar törzsekről oly kimerítő értesítést írt a „*A Birodalom kormányzásáról*” című művének VIII. fejezetében, ugyanott a XX. fejezetben írta meg Arad elpusztításának történetét is. Még 300 év múlva, az ő uralkodása idején is lakatlan pusztaság volt ez a gazdag város, azután végleg elenyészett. **De névleg mégsem szűnt meg, mert a Kárpát-medencében, a Maros vize mellett épült egy Arad nevű vár és város ismeretlen időben, amely ott ma is megvan. Ez már Szent István korában is a mai helyén volt, mert az általa szervezett Arad megye tőle kapta nevét.**

Vajon elhíhet-e, hogy a palesztinai és a föníciai Arad nevű városok elpusztulása és a Kárpát-medencei Arad vár és város keletkezése között nincs összefüggés? Ez nehezen hihető el, mert ugyanolyan nevű telephelynek nevet csak ugyanolyan nyelvű nép adhatott, mint amilyen a másik két Arabban élt és ahonnan az menekülni volt kénytelen. Különben is a mi őstelepes népünknek a föníciai néppel bizonyítható összeköttetései is voltak. Arad pedig Fenicia (Fönícia) egyik jelentős városállama volt.

Itt még azt jegyzem meg, hogy a sumir földnek a legdélibb részén, ahol az Eufrates folyó a Perzsa öböl előtti ösmocsarakba ömlött, volt egy *Eridu* nevű város is. Ennek nevében a meghatározó mássalhangzók teljesen megegyeznek az *Arad* név gyökhangzóival. Tehát a két szó származása és jelentése is megegyezett. Mivel pedig az Arad szó hangtanilag teljesen kialakult, ez a szóalak minőségű Eridunál régebbinek. De azon a területen, amely a Perzsa öböltől félkaréjban a föníciai Aradig terjed, más érdekesség is van. A Bibliában, a Királyok IV. könyvének 18. fejezete 34. sorában ez olvasható: „*Hol van Emath és Arpád istene?*” A XXX. fejezet 13. sorában pedig ez áll: „*Hol van Emath és Arpád királya?*” Emath, ma Homa, az Orontes folyó mellett feküdt, tőle délre pedig egy *Emesa* nevű város volt. *Eme* sumir szó, *tápláló anyát* jelent, mint már írtam. *Emlő* szavunk a csecsemő táplálkozásának a szerve, *emes* – aki táplál, *emat* pedig táplálékot jelentett. Ugyanez a szó van az *emésztés* szavunkban, ami nem más, mint az étkezés befejezése. De ugyanez a sumir szó van, amint már írtam, a mi *emse* szavunkban, sőt egy falunevünkben is, a Győr megyei *Emese* község nevében, amely hangtanilag az *emese* szó kicsiszolt mása.

A föníciai **Arad** felett volt egy másik magyar hangzású város is. Ennek *Ugarit* volt a neve és egy termékeny síkságon terült el. Ugar, az ősi sumir nyelvben és a mai magyar nyelvben is *szántóföldet* jelent, az „it” pedig az arámi nyelvben, amely akkor ott a lakosság neve volt, férfit jelentett, „itta” pedig asszonyt jelentett. Ez már rég kihalt nyelv, de Jézus még ebben a dialektusban beszélt. Jairus leányának például ezt mondta: „*Tal itta kumi*” – *mondom asszony, kelj föl!* Ugarit tehát földműves embert, illetve lakosságot jelentett, de később tekintélyes kereskedő város is lett. Mindezeket pedig azért írtam le és tártam az olvasó elé, hogy saját szemével is lássa azt az igazságot, hogy a földnek melyik részén voltak a magyar helynevekhez értelemlre és hangzásra is azonos helynevek. A vogul őserdőben, vagy Mezopotámiában és környékén. Ha ott Voguliában csak egyetlen magyar hangzású és értelmű helynév akadt volna, mily nagy ujjongással kürtölték volna világgá a vogulisták azt a rokonságot bizonyító tény. De egyetlen egy sem akadt, tehát agyon kell hallgatni, el kell némitani még az ilyen beszédes tényeket is, mint amilyeneket itt felsoroltam.

Sabaria (Savaria) volt a neve annak a telephelynek, amely Pannónia fővárosa lett, mikor a rómaiak Kr. u. 9-ben ennek meghódítását befejezték és a tartományt megszerverték. Hogy ezt a várost tették a tartomány székhelyévé, azt jelenti, hogy Sabaria nemcsak megvolt már a római hódítás előtt, hanem alkalmas is volt arra, hogy egy nagy provincia fővárosa legyen. Nevének csak az „ia” végzete latin, *asabar* sumir szó, *vizes*, vagy *sáros helyet* jelent. A „sza” vagy „szo” sumirul vizet jelent, mint a „to”, „so” és „cso” is. A „bara” jelentése pedig valamit *létrehozni, szülni, alkotni*, ugyancsak sumir nyelven. A víz, a földből mit hoz létre? Sarat. Tehát a névadó lakosságnak sumir nyelvűnek kellett lennie.

Eppen azért a Kárpát-medence más részein is találunk „*szabar*” nevű helyneveket. Így a mai Győrszentmárton község ősi neve Szabar volt. A rómaiak ezt Sabaria sicca-ra, azaz száraz Sabariára változtatták. Azért, mert a Pannonhegy oldalán épült, a víz tehát leszaladt róla és nem csinált sarat. A Névtelen jegyző azt írta róla, hogy a hegy oldalából előtörő forrásból nemcsak Arpád és vezérkara ivott, hanem a lovaikat is megitták. Ez ősi város mellett elfolyó patak neve, *Pannosa* volt. Sumirul *Panno-so* annyit jelent, mint *Panna vize*. Ez a *Panna* szó pedig *Anu* ősi sumir teremtőisten beceneve. Ezt a folyót ma már *Pánzsának* nevezik a könnyebb kiejtés törvénye szerint, de ma is híven őrzi ősi sumir nevét.

Van egy *Szabária* Szombathelytől nyugatra, a mai Burgenlandban, azután a régi Zalavár mocsárral védett romjai szomszédságában van Zalaszabar, Baranyában van Hecseszabar, Nógrád megyében Nógrádszabar, Sopron megyében Alsosopron, Felsőzsolca és Sobor, végül Veszprém megyében van Szapár nevű község. Mindegyik sáros, agyagos, ragadós földön fekszik. A két Szoport kivéve mindegyikben megfordultam. Ezek a sumir nyelvű helynevek mind azt bizonyítják, hogy sok száz, vagy ezer évvel a rómaiak előtt olyan nép lakott ott, amelynek nyelvén a *sáros* szó *szabar* jelentett. Ezt a népet nem szívták fel az Európát előzőnlő áriák, hanem nép és nyelvtörténeti alaprétege lett a későbbi magyarnak nevezett népnek és nyelvnek is. **Mindkettő, a nép is, a nyelv is ott alakult ki, az egymásra települő néprétegekből. Árpád és népe csak az utolsó hódító katonanép volt hazánk szent földjén, csak új nevet adott neki, mert hatalmat szerzett felette, de cserébe a hatalomért, odaadta a saját nyelvét, mint minden hódító nép Európában.** Az említett Sobor, Győr- és Sopron megyék határában fekszik, a Rába bal partján. A neve kielemezeve so-bo-ár, anyni, mint bőven áradó víz. Letagadhatatlanul sumir képzésű és jelentésű szó. Ez az alapszava *Sopron* városunknak is, kielemezeve: *So-bo-ar-on* – *bőven áradó víz*. Földrajzilag erre rá is szolgál, mert közvetlenül mellette van a Fertő tava. Tehát Sopron városának a neve nem gázló várost jelent gall nyelven, mint ahogy azt valamelyik nyelvészünk kitalálta. Egy város nem gázol a vízben, mint a golya és átgázolni sem lehet rajta, mint a pocsolján.

(folytatjuk)